

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла Коцюбинського

«24» 12 2020р.

НАКАЗ

№ 214/09

**Про затвердження Роз'яснень
з питань дотримання законодавства
щодо виявлення та врегулювання
конфлікту інтересів у Вінницькому
державному педагогічному університеті
імені Михайла Коцюбинського**

На підставі рішення вченої ради Педуніверситету від 23 грудня 2020 року
(протокол № 6)

НАКАЗУЮ:

Затвердити Роз'яснення з питань дотримання законодавства щодо
виявлення та врегулювання конфлікту інтересів у Вінницькому державному
педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (додаються).

Підстава: рішення вченої ради Педуніверситету від 23 грудня 2020 року
(протокол № 6), службова записка вченого секретаря вченої ради
Педуніверситету Лапшиної І.М.

В.о. ректора

Сергій ГУСЄВ

РОЗ'ЯСНЕННЯ
з питань дотримання законодавства
щодо виявлення та врегулювання конфлікту інтересів
у Вінницькому державному педагогічному університеті
імені Михайла Коцюбинського

1. Нормативно-правові акти, що містять правила врегулювання конфлікту інтересів.

Вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів встановлені в Законі України «Про запобігання корупції», (далі – Закон).

Також відповіді на практичні питання, пов'язані з конфліктом інтересів, містяться в Методичних рекомендаціях щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, які затверджені рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 29.09.2017 № 839.

Крім того, на платформі масових відкритих безкоштовних онлайн-курсів Prometheus (<https://edx.prometheus.org>) у вільному доступі наявні конспекти лекцій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

2. Відповідальність за вчинення дій та прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів.

Статтею 172⁷ Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачена адміністративна відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Так, неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів тягне за собою накладення штрафу від ста (1700 грн) до двохсот (3400 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот (3400 грн) до чотирьохсот (6800 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. Складові частини конфлікту інтересів.

Складовими конфлікту інтересів є приватний інтерес, повноваження (службові або представницькі), за допомогою яких можливо його задовольнити, та суперечність між повноваженнями та приватним інтересом.

Приватний інтерес може вплинути або впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень, спричиняє виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів.

Приватний інтерес може бути зумовлений:

- сімейними та родинними стосунками, не тільки з «близькими особами», «членами сім'ї», а й іншим I ступенем споріднення та свояцтва;
- дружніми стосунками;
- діями щодо себе;
- діями на користь особи, від якої отриманий подарунок;
- заняттям іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики зі спорту) або підприємницькою діяльністю;
- входженням до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, і що має на меті одержання прибутку;
- службовими стосунками, відносинами прямого підпорядкування у випадку, коли особа приймає рішення стосовно свого керівника;
- членством в політичних партіях чи громадських організаціях.

4. Повноваження, які можуть призвести до виникнення конфлікту інтересів.

Обов'язковою ознакою конфлікту інтересів є наявність у особи дискреційних повноважень. Дискреційні повноваження (лат. *discretion* - розподіл; франц. *discretionnaire*-залежний від власного розсуду, англ. *discretion* - свобода розсуд) - це можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення, або можливість вибору на власний розсуд одного з кількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом. Кожна з вибраних альтернатив при дискреційних повноваженнях є правомірною.

5. Дії, які працівник має вчинити при виникненні конфлікту інтересів.

Якщо працівник дізнався про наявність у нього конфлікту інтересів, то він повинен не пізніше наступного робочого дня повідомити про це безпосереднього керівника (пункт 2 частини першої статті 28 Закону).

Повідомлення про реальний чи потенційний конфлікт інтересів має бути в письмовій формі. Рекомендована форма повідомлення безпосереднього керівника про реальний/потенційний конфлікт інтересів (Додаток 1).

Безпосередній керівник не має права видавати накази, тому повідомлення працівника із службовою запискою безпосереднього керівника, направляється ректорові. Рекомендована форма службової записки (Додаток 2).

Після отримання службової записки безпосереднього керівника, ректор університету приймає документально оформлене рішення.

Важливим є те, що до врегулювання конфлікту інтересів працівник повинен не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах потенційного/реального конфлікту інтересів. Дотримуватись вказаного правила рекомендується аж до моменту отримання рішення керівника.

6. Оформлення рішення ректора університету про врегулювання конфлікту інтересів.

Законом детально не регламентована процедура прийняття рішень про врегулювання конфлікту інтересів. Водночас вимоги Закону до змісту таких рішень, позиція Національного агентства з питань запобігання корупції, висловлена у відповідях на звернення та рекомендаціях, свідчать про доцільність прийняття розпорядчого акту керівника (наприклад: наказу). Рекомендована форма наказу (Додаток 3).

7. Дії ректора університету після отримання повідомлення про конфлікт інтересів.

Ректор університету протягом 2-х робочих днів приймає рішення щодо способу врегулювання конфлікту інтересів та повідомляє працівника про прийняте рішення.

Обирається спосіб врегулювання конфлікту інтересів лише передбачений статтею 29 Закону України «Про запобігання корупції», тобто:

1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;

2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;

3) обмеження доступу особи до певної інформації;

4) перегляд обсягу службових повноважень особи;

5) переведення особи на іншу посаду;

6) звільнення особи.

В наказі про врегулювання конфлікту інтересів зазначається назва обраного заходу врегулювання конфлікту інтересів, які дії та відносно кого з працівників здійснюються, у який строк (якщо такі дії мають тимчасовий характер), посадова особа, яка буде контролювати виконання прийнятого рішення.

8. Правила застосування усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті (стаття 30 Закону України «Про запобігання корупції»).

При обранні такого способу врегулювання конфлікту інтересів, як усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті, необхідно пам'ятати про наступні вимоги Закону:

- *конфлікт інтересів може бути як реальним, / так і потенційним;*
- *конфлікт інтресів повинен не мати постійного характеру;*
- *можливе залучення іншого працівника до виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті.*

Зміст дій для врегулювання конфлікту інтересів (ч. 2 ст. 30 Закону):

1) усунення працівника від:

- виконання завдання;
- вчинення дій;
- прийняття рішення;
- участі в прийнятті рішення;

2) залучення іншого працівника до:

- виконання завдання;
- вчинення дій;
- прийняття рішення;
- участі в прийнятті рішення;

** враховується компетенція і повноваження працівника, який залучається до виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті*

** усунення одного працівника без залучення іншого, не можна вважати рішенням про врегулювання конфлікту інтересів, прийнятим відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».*

9. Порядок застосування здійснення повноважень під зовнішнім контролем у формі перевірки

Закон України «Про запобігання корупції» передбачає такий шлях врегулювання конфлікту інтересів як застосування зовнішнього контролю за виконанням особою завдання, вчинення нею певних дій чи прийняття рішень (стаття 33 Закону) у формі перевірки іншим працівником стану та результатів дій особи, у якої виник конфлікт інтересів; виконання такою особою дій у присутності іншого працівника.

При обранні такого способу врегулювання конфлікту інтересів як здійснення повноважень під зовнішнім контролем у формі перевірки, необхідно пам'ятати про наступні вимоги Закону.

умови застосування (ч. 1 ст. 33 Закону)

- конфлікт інтересів може бути як реальним, так і потенційним

- конфлікт інтересів може мати постійний чи тимчасовий характер

- є неможливим усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення, участі в прийнятті рішення чи перегляді повноважень

- відсутні підстави для переведення особи на іншу посаду або звільнення

ЗМІСТ дій для врегулювання конфлікту інтересів (ч. 2, 3 ст. 33 Закону)

визначення працівника, який здійснює перевірку стану та результатів

виконання завдання вчинення дій

визначення строку проведення перевірки

змісту рішень чи проектів рішень

письмове інформування керівника про результати перевірки

виконання завдання вчинення дій

змісту рішень чи проектів рішень

10. Застосування перегляду обсягу службових повноважень особи для врегулювання конфлікту інтересів.

Перегляд обсягу службових повноважень є одним із шляхів врегулювання конфлікту інтересів. Порядок його використання встановлений в статті 32 Закону України «Про запобігання корупції».

**Умови
застосування
(ст. 32 Закону)**

-конфлікт інтересів може бути як реальним так і потенційним

-конфлікт інтересів повинен мати постійний характер

- конфлікт інтересів повинен бути пов'язаним із конкретним повноваженням особи

-існує можливість продовження належного виконання службових завдань особою після перегляду повноважень

-існує можливість наділення відповідними повноваженнями іншого працівника

* перегляд обсягу службових повноважень, який фактично призведе до залишення у особи таких повноважень, які виконуються на нижчій посаді, не є врегулюванням конфлікту інтересів відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»

**ЗМІСТ дій для
врегулювання
конфлікту інтересів
(ст. 32 Закону)**

виключення повноваження у особи, у якій виник конфлікт інтересів

+

наділення відповідним повноваженням іншого працівника

+

внесення змін до посадової інструкції особи, у якій виник конфлікт інтересів

+

внесення доповнень до посадової інструкції іншого працівника

11. Дії відповідальної особи з питань запобігання та виявлення корупції при запобіганні та протидії конфлікту інтересів.

Відповідно до підпункту 3 пункту 5 Типового положення про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 № 706 та абзацу 11 підпункту 3.1. пункту 3 Методичних рекомендацій щодо діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 13.07.2017 № 317, уповноважена особа:

- вживає заходів до виявлення конфлікту інтересів;
- сприяє усуненню конфлікту інтересів;
- контролює дотримання вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів.

Тому убачається доцільним долучення відповідальної особи з питань запобігання та виявлення корупції Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського до участі у розгляді повідомлень про конфлікт інтересів, опрацювання можливих шляхів його врегулювання.

Інформаційно-роз'яснювальна робота, яка є одним із пріоритетних напрямків роботи відповідальної особи з питань запобігання та виявлення корупції, має включати роз'яснення працівникам поняття конфлікту інтересів, його ознак, складових частин та порядку врегулювання.

Необхідно довести до відома всіх посадових осіб Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, що у разі існування у особи сумнівів щодо наявності в неї конфлікту інтересів, вона зобов'язана звернутись до Національного агентства з питань запобігання корупції. У разі якщо особа не отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона діє відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання корупції».

Контроль за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів спостерігається при візуванні наказів про прийняте рішення керівником стосовно суб'єкта конфлікту інтересів, оцінці при цьому дотримання правил, процедур та умов такого врегулювання, встановлених Законом.

Відповідальна особа з питань запобігання та виявлення корупції Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, вважає необхідним зауважити, що Роз'яснення з питань дотримання законодавства щодо виявлення та врегулювання конфлікту інтересів у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, розроблені у межах Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, і не можуть бути сприйняті як тлумачення чинного законодавства України.

Відповідальна особа
з питань запобігання та виявлення корупції

Т.Д. ГАВРИЛЮК

**Рекомендована форма повідомлення безпосереднього керівника про
реальний/потенційний конфлікт інтересів**

(посада, П.І.Б. безпосереднього керівника) _____

(посада, П.І.Б. особи, яка повідомляє про конфлікт інтересів)

**Повідомлення
про реальний/потенційний конфлікт інтересів**

_____ (стисло викласти ситуацію, в якій виник реальний/потенційний конфлікт інтересів, суть приватного інтересу, що

_____ впливає на об'єктивність прийняття рішення, а також зазначити чи вчинялися дії та чи приймалися рішення в

_____ умовах реального конфлікту інтересів)

Дата

Підпис особи, яка повідомляє про конфлікт інтересів

Рекомендована форма службової записки безпосереднього керівника

Резолюція ректора

відповідальній особі з питань запобігання
та виявлення корупції, для підготовки наказу

(дата)

(підпис)

! Зміст резолюції відображає засіб врегулювання конфлікту інтересів, обраний керівником.

_____ (посада, П.І.Б. ректора університету)

_____ (посада, П.І.Б. особи, яка є безпосереднім керівником
працівника, що повідомив про конфлікт інтересів)

**Службова записка
щодо врегулювання конфлікту інтересів**

_____ (прошу розглянути повідомлення про потенційний/реальний конфлікт інтересів)

_____ (зазначити, посаду та особу у якій виник конфлікт інтересів)

Додаток: повідомлення на 1 арк. в 1 прим.

Дата

**Підпис особи, яка є безпосереднім керівником
особи, що повідомила про конфлікт інтересів**

Рекомендована форма наказу

НАКАЗ

« _____ » _____ 2020 р.

№ _____

(назва наказу)

(стисло викласти з якою метою та на підстав якого нормативно-правового акту видається наказ)

НАКАЗУЮ:

1. _____
(зазначити спосіб/термін врегулювання конфлікту інтересів, посаду працівника стосовно якого прийнято рішення)

2. _____
(зазначити працівник, якого залучили до виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті його посаду та терміни дії наказу)

3. _____
(зазначити працівника на якого покладається контроль за виконанням цього наказу.)

Підстава: _____

(Посада керівника)

(підпис)

(П.І.Б)

• Візування:

- автор проекту наказу;
- відповідальна особа з питань запобігання та виявлення корупції;
- безпосередній керівник особи, у якої виник конфлікт інтересів;
- працівник, якого усунули від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті;
- працівник, якого залучили до виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті;
- працівник, на якого покладений контроль за виконанням наказу.